

”Mer biogas!

För ett hållbart Sverige”

SOU 2019:63

Diarienum I2019/03474/E

Sammanfattning

Transportstyrelsen tillstyrker utredningen med följande synpunkter:

- Det finns behov av att utreda huruvida tekniska krav på gas som drivmedel ska ställas i drivmedelslagen.
- När antalet fordon med alternativa drivmedel ökar i omfattning på vägarna behöver samhällets kunskap och beredskap för att hantera sådana drivmedel säkerställas.
- Resonemang saknas kring de nya mätmetoder och studier som har visat att de partiklar som genereras i en gasdriven motor är betydligt mindre i storlek jämfört med de från bensin- och dieseldrivna fordon/motorer.

Transportstyrelsens synpunkter

Ekonomiska styrmedel på det sätt som man föreslår i utredningen kan leda till ökad användning av gasfordon. Konsekvenser av detta redogörs inte för i rapporten. Nedan följer tre exempel inom Transportstyrelsens ansvarsområde som kan komma att påverkas av ökad användning av gasfordon.

Drivmedelslagen

I takt med att biogas blir vanligare som drivmedel på marknaden blir det också viktigt att säkerställa att människors hälsa och miljön inte påverkas negativt av innehållet i biogas eller av avgaser från gasfordonen. Idag regleras innehållet hos andra drivmedel på marknaden som bensin och diesel i drivmedelslagen (2011:319) i syfte att förebygga att bränslen avsedda för motordrift inte skadar eller orsakar olägenheter för människors hälsa eller miljön. Det finns inga sådana tekniska krav i drivmedelslagen på innehållet i den biogas som ska tillhandahållas på marknaden. Det finns endast en standard som specificerar biogas som motorbränsle.

Internationella studier visar att eventuella föroreningar i biogas skulle kunna avsättas på fordonens avgasreningsutrustning, vilket i sin tur skulle kunna inverka negativt på avgasreningens funktion. För att säkerställa att människors hälsa och miljön inte påverkas negativt av innehållet i biogas eller av avgaser från gasfordonen föreslår Transportstyrelsen att det utreds om det finns behov av reglering av biogasens innehållsmässiga kvalitet i drivmedelslagen med hänsyn till hälsa, miljö och kompatibilitet med fordon. Även andra alternativa drivmedel, som idag inte ingår i drivmedelslagen, skulle med fördel kunna inkluderas i en sådan utredning.

Trafiksäkerhet

När det gäller frågan om trafiksäkerhet kan inte Transportstyrelsen se att gasdrivna fordon är mindre säkra än fordon som drivs med andra drivmedel. Hänvisning görs dock till resultaten i Transportstyrelsens utredning om gasbussar; att en högre kunskap och bättre beredskap behövs i samhället för att hantera olika alternativa drivmedel.

EU-gemensamma utsläppskrav

Fordon och motorer måste uppfylla krav på utsläpp för att kunna typgodkännas vilket inkluderar bland annat utsläpp av partiklar. Det finns krav på både partikelmassa och partikelantal. För att få ett typgodkännande ska fordonet/motorn testas enligt i regelverket givna testmetoder och mätinstrument.

I samband med utveckling av nya testmetoder samt andra studier har det påvisats att de partiklar som genereras i en gasdriven motor är betydligt mindre i storlek och större i antal jämfört med de från en bensin/dieseldriven motor. Det finns studier som visar att mindre partiklar har större negativ påverkan på hälsan än de större.

Det pågår utveckling av nya testmetoder och mätinstrument för att kunna mäta mindre partiklar. Fokus i utvecklingsarbetet är möjlighet att detektera partiklar med en cut-off storlek på 10 nanometer (nm) istället för dagens 23 nm. EU kommissionen har en ambition att införa dessa nya metoder vid kommande revidering av de EU-gemensamma utsläppskraven för fordon och motorer. De kan träda i kraft efter år 2025.

Beslut i detta ärende har fattats av Stf Generaldirektör Anita Johansson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog Utredare Kjell-Olof Mattsson och Utredare Pernilla Bremer, den senare föredragande.

Anita Johansson
Stf Generaldirektör